

DELFTSCH STUDENTEN WEEKBLAD

ORGAAN VAN DE DELFTSCHE
STUDENTEN FEDERATIE EN VAN
DE CENTRALE COMMISSIE VOOR
— STUDIEBELANGEN —

REDACTEUREN: C. A. BAUDUIN ♦ A. A. STHEEMAN
F. J. M. BOURDREZ ♦ M. H. K. FRANKEN ♦ A. A.
BREVET ♦ MEJ. C. A. A. F. GOEMANS

Dit blad verschijnt des Vrijdags, behalve in de vacantiën. ♦♦ Begin der jaargang 1 October. ♦♦ Abonnement f 5.25 per jaar. Advertentiën 30 cents per regel. ♦ Inzendingen te bezorgen vóór Maandagmiddag 4 uur aan het Redactieadres Koornmarkt 62. UITGAVE EN ADMINISTRATIE: UNIVERSITEITS-BOEKENCENTRALE, HERTOOG GOVERTKADE 8, DELFT GEDRUKT BIJ DE TECHNISCHE BOEKHANDEL & DRUKKERIJ J. WALTMAN JR

TWEDE JAARGANG — No. 26.

DONDERDAG 26 APRIL 1923.

INHOUD: D.S.C.: Rede gehouden door den Pres. van het D.S.C., den heer J. C. Jelgerhuis Swildens; Delftsche Stud. Motorclub. — Vereenigingsleven: Technologisch Gezelschap; De Nihilisten-Bijeenkomst, III; Open brief aan den heer Ir. Jan Gratama. — Gedachten en Gedichten: Vliegtocht Rotterdam—Amsterdam. — De viering van het XVe Lustrum. — Prijsvraag Feestmarsch. — Uit het pak van Sjaalman: Colleges, boeken en repetitoren. — T. H.: Aanmelding Ingenieurs-examens Civiel-ingenieur en Scheik. ingenieur. — Correspondentie.

DELFTSCH STUDENTEN CORPS.

REDE GEHOUDEN DOOR DEN PRESIDENT VAN DEN
SENAAT VAN HET DELFTSCH STUDENTENCORPS, DE
HEER J. C. JELGERHUIS SWILDENS, TER GELEGEN-
HEID VAN DEN 75sten DIES NATALIS.

Mijne Heeren Senatoren, Honorair- en Oud-Senatoren,
Mijne Heeren Leden van het Delftsch Studentencorps.

Wederom is ons door de telkenjare terugkeerende twaalf dreunende slagen verkondigd, dat een nieuw jaar voor ons Corps zijn intrede heeft gedaan. Het feit, dat ons over enkele maanden een lustrum wacht, heeft den Senaat doen besluiten dezen Diës niet te vieren gelijk andere jaren. Het lustrum zal nog zooveel van onze krachten en finantiën vergen, dat de Senaat meende beter te doen den geheelen Diës te bekorten en het Eerste-jaars-tooneel, de Eerste-jaars-rijjool en ook het Diës-Collation van het traditioneele programma te schrappen. Ik hoop echter, dat deze bekorting niets zal afdoen aan de feestvreugde.

Sinds den laatsten Diës, waarbij voor het eerst weder een zeer goed geslaagde gecostumeerde optocht voor eerste-jaars georganiseerd werd, heeft het Corps geen schokkende gebeurtenissen te doorstaan gehad.

Begin April vertegenwoordigden een vijftal leden het D. S. C. te Parijs, terwijl enige maanden later velen de reis naar Denemarken georganiseerd door de N. S. O. medemaakten. Ook in December gingen eenige vertegenwoordigers wederom naar Parijs, deel uitmakend van de delegatie der N. S. O. bij de Pasteurherdenking. Zijn aldus meerderen der leden op de meest hartelijke wijze in het buitenland ontvangen, ook wij hadden het genoegen gastvrijheid te verleen. In Januari had te Den Haag de Conseil-vergadering van de Confédération Internationale des Etudiants plaats en het doet mij genoegen te mogen vermelden, dat, bij het bezoek der congressisten aan Delft, de leden van het D. S. C. hun een zoo uitstekend geslaagde maaltijd aangeboden hebben. Uit de vriendelijke brieven, die de Senaat mocht ontvangen van de Engelsche en later ook van de Zwitsersche delegatie, blijkt ten duidelijkste, hoezeer de ontvangst te Delft door hen werd op prijs gesteld. Een verslag van de delegatie der Denen sprak over de exclusieve Studenten Societeit te Delft, de meest exclusieve, aristocratische en dure van de geheele wereld. Dit moet vooral niet letterlijk aanvaard worden, daar het alleen getuigt van een slechte observatie en verkeerd beoordeelen der Delftsche toestanden.

Eenigen tijd later werden wij eenigszins opgeschrikt door het bezoek van een aantal Hongaren. Hoewel dit bezoek door de N. S. O. zeer slecht was georganiseerd, was de ontvangst, dank zij de medewerking van velen, zeer geslaagd te noemen.

Ik wil U niet vermoeien met een verslag van het Corps als deel van de Federatie en der N. S. O., daar alles wat daarover te zeggen valt, reeds is geplaatst in den laatsten Almanak. Doch ik zou toch van deze gelegenheid gebruik willen maken, om U nogmaals te wijzen op het belang van deze beide organisaties.

De Federatie en de N. S. O. zijn er niet alleen door ons Corps, maar vooral voor ons Corps.

Even wil ik melding maken van de Lustrumfeesten te Amsterdam, alwaar de Senaat het D. S. C. vertegenwoordigde en op zeer hartelijke wijze ontvangen werd.

Jammer, dat niet meerdere onzer Corpsleden die gelegenheid aangrepen om, evenals vroeger, meer in contact te komen met hun collega's te Amsterdam. Ik hoop echter, dat tijdens de aanstaande feesten te Delft velen uit andere Universiteitssteden ons zullen komen bezoeken.

De groentijd is reeds het onderwerp geweest van onnoemelijk veel geschrijf en gesprekken, dat het moeilijk is hierover nog iets nieuws te zeggen. Gelukkig kan ik vermelden, dat de laatste groentijd een zeer geregeld verloop had, zonder eenig onaangenaam incident. Het aantal nieuw-ingeschrevenen was, gezien de malaise-tijd, buiten verwachting groot. Echter is dit ook een bewijs, dat genoemd geschrijf op de nieuw-aangekomenen niet de door de schrijvers gewenschte indruk maakte. Toch wil ik dit oogenblik niet ongebruikt laten voorbij gaan, daar het de laatste maal voor den komenden groentijd is, dat ik een waarschuwend woord tot U richten kan, en dan wend ik mij vooral tot U Eerste-jaars. Het is van groot belang, dat niet door de minste ruwheid, de schrijvers aanleiding wordt gegeven zich te richten tegen ons Corps, zooals verleden jaar tegen het Utrechtsche Corps. Weest hiervan doordrongen en vat de groentijd niet op als een gelegenheid U te wreken voor een soms minder heusche behandeling, die U dan een jaar geleden ondergaan hebt. Tracht vooral niet Uw overwicht te toonen door eenige krachtpraestatie ten koste van het groen, indien U in Uw paedagogische talenten tekort schiet.

Nu ik mij toch tot U gericht heb, Eerste-jaars, heb ik U nog op iets anders te wijzen.

De Senaat heeft tot zijn leedwezen moeten constateeren een groote flauwheid en gebrek aan enthousiasme onder U. Immers, indien een Eerste-jaarsvergadering waar het nieuwe bestuur zal worden verkozen, eerst een week uitgesteld moet worden vanwege te kleine opkomst, en daarna plaats heeft, waarbij nog slechts een dertigtal Uwer aanwezig is, dan getuigt dat wel van gebrek aan belangstelling. Dit blijkt al voor een Eerste-jaarskwestie, die U na aan het hart moest liggen, hoe za! het moeten gaan wanneer Uw aandacht gevraagd wordt voor iets het geheele Corps betreffende? Ik hoop dat het slechts een tijdelijke misstap van U zal blijken te zijn en dat spoedig de Senaat een ander oordeel zal kunnen vellen.

Wenden wij ons thans tot de Corpsverenigingen.

De Societeit Phoenix als eerste, meest geliefde, kan niet genoeg geprezen worden. Elk verder commentaar is geheel overbodig ieder weet hoeveel de Societeit ons Corpsleden biedt.

Laga heeft wederom vele successen te boeken gehad, als belangrijkste voor ons het winnen van de Varsity, hoewel dit uit roeiersstandpunt gezien misschien niet de grootste overwinning was.

De Lawn-Tennisclub won voor de derde maal de Interacademiale wedstrijden en kreeg daardoor den wisselbeker in bezit.

De Rugby-club maakte een zeer goed figuur in de competitie. Met minder succes speelde de Schaakclub in de Interacademiale competitie.

Een woord van hulde aan deze vereenigingen, die steeds naar beste krachten ertoe bijdragen den naam van het Corps hoog te houden.

Apollo, Tooneel en de Carousselvereniging gaven allen uitmuntend geslaagde uitvoeringen, terwijl Vrije Studie en Debating meerdere lezingen en debat-avonden organiseerden. De

andere niet genoemde vereenigingen, waren niet zoozeer in de gelegenheid van zich te doen spreken.

Nog zij vermeld de oprichting van de D. S. Hockey-club en de D. S. Alpenclub, welke beiden zich reeds in een bloeiend vereenigingsleven mogen verheugen.

Blijkt uit het bovenstaande hoe goed de geest, heerschende onder de vereenigingen en leden was, toch spijt het mij te moeten zeggen, dat er, wat betreft het interne Corpsleven weinig activiteit getoond werd. Dit bleek wel ten duidelijkste uit het uiterst geringe aantal antwoorden, welke de Voorloopige Feestcommissie ontving op zijn rondschrijven voor plannen voor het Lustrum. Het is wel te betreuren, dat onder het groote aantal leden, dat ons Corps telt, slechts zoo weinigen, en dan nog meest ouderen, actief deel nemen aan het Corpsleven. Ik weet, voor een deel is dit te wijten aan de moeilijke tijd, waarin wij studeeren, maar toch lijkt het mij, dat met een weinig meer enthousiasme en toewijding meerderen zeer veel aan het Corps zouden kunnen geven.

Ik hoop dan ook ten zeerste, dat dit nog zal blijken bij de voorbereiding van de aanstaande Lustrumfeesten. Over enkele dagen zal door de Corpsvergadering de beslissing moeten vallen of wij in de feestweek het massa-openluchtspel van den heer Teirlinck zullen opnemen, ja dan neen. Ik wil U in dit verband nog verzoeken elk voor zich zelve daarover zijn gedachten te laten gaan en U vooral niet te laten drijven door een kleiner of grooter aantal onder U, in welke richting ook. In beide gevallen zullen wij zeker op Uw volledige medewerking moeten kunnen rekenen.

Mijne Heeren.

Ik spreek de wensch uit, dat het komende Lustrum ons Corps waardig moge zijn en stel U voor met mij te drinken op de voortdurende bloei van het Delftsch Studenten-Corps.

DELFTSCHE STUDENTEN MOTORCLUB.

Clubtocht naar Vliegveld Waalhaven op Donderdag 3 Mei. Introductie voor Corpsleden en andere belangstellenden, niet studeerend aan de T. H., toegestaan.

Vertrek per Motor 12 uur van Soc. Phoenix.

Vertrek per trein 11.59. Lijn 4 tot eindpunt. Met Spids bootje naar Vliegerrein.

Lunch aldaar kosten f 1,— à f 1,25.

Bezichtiging vliegveld en reparatie-werkplaats onder deskundige leiding.

Gelegenheid tot vliegen à f 10,—. Voor D.S.M.-leden f 9,—. Bij deelname van 30 personen wordt dit resp. f 9,— en f 8,—.

Teekent allen in op de lijst in de Vestibule der Societeit.

De Secretaris,
D. T. RUYS.

VEREENIGINGSLEVEN.

TECHNOLOGISCH GEZELSCHAP.

Excursie naar Duitschland (Hagen en Hamburg), onder leiding van de Profs. Dr. W. Reinders en Dr. H. I. Waterman, van 6 Mei tot 12 Mei.

Hagen: Accumulatorenfabriek.

Hamburg: 1. Destilleeren van Smeerolie. (Vacuum Öl A.G. Schillau). 2. Briketteeren van turf. (Brikettierungsanlage, Wittmoor). 3. Slakkenwasschen. (Meguin A.G. Eidelstedt). 4. Plauson's Kolloïd Mühle. 5. Cottrell Procédé. (Norddeutsche Affinerie).

Oude Delft 176.

Fr. Visser 't Hooft, Pres. T. G.

DE NIHILISTEN-BIJEENKOMST, III.

De oorzaken? van het Nihilisme.

Voor zoover men overtuigd is, dat in deze wereld de wet van oorzaak en gevolg almachtig is, en er dus geen gebeurtenis plaats heeft of zij heeft haar „oorzaak” en „gevolgen”, heeft het zeker zin, om naar de oorzaken van het Delftsche nihilisme te vorsch. Of iemand zich bij het opbouwen van zijn wereldbeschouwing aangetrokken gevoelt tot het determinisme, dan wel tot het indeterminisme; of hij gelooft in de vrijheid van den wil, dan wel haar loochent; slechts in de praktijk is iedereen determinist en gelooft dat er geen gebeurtenis plaats heeft, die niet volkomen causaal verklaard zou kunnen worden uit hare

oorzaken, als de menschheid slechts kon beschikken over de aan de Goden toegeschreven alwetendheid.

Ik neem dus maar aan, dat ge gelooft in de beteekenis van bovenstaand opschrift en u niet verschuilt achter eenig filosofisch of religieus dogma om den zin ervan in twijfel te trekken. We zijn dan samen zoover gekomen, dat we een verschijnsel constateerden, n.l. het al te groote aantal nihilisten onder de Delftsche studenten en dat we althans principieel overtuigd zijn, dat oorzaken aanwezig moeten zijn, waaruit dit nihilisme volledig verklaard kan worden.

Het treurige is, dat we daarmee niets gewonnen hebben, want op zichzelf is het al in vele gevallen een dwaling om te meenen, dat iemand van al zijn daden rekenschap kan geven. Zelfs zeer bewust levende menschen kunnen soms geen gronden aanvoeren voor hun gedachten of handelingen; ja, naarmate men met meer bewustzijn zichzelf bestudeert, zal men ontdekken, dat het grootste deel van ons denken zich in het onderbewuste afspeelt.

„Du glaubst zu schieben, und du wirst geschoben”, zei Goethe. Ik geloof, dat dit heel goed de rol aangeeft, die het onderbewuste vervult t.o.v. het bewuste. En daarom ben ik wantrouwend geworden tegenover iedere rechtvaardiging van feiten, die reeds hebben plaats gehad. Ik bedoel, toegepast op het onderhavige geval, dit ermee: De nihilist zegt, dat hij zich niet aangesloten heeft om die-en-die reden en stelt het dus voor, alsof de reden primair was en het nihilisme secundair. In werkelijkheid, geloof ik, dat veelal het nihilisme primair is en men achteraf naar gronden gaat zoeken, teneinde het redelijk te kunnen rechtvaardigen. Met de beste bedoelingen worden zoodoende allerlei leugens de wereld ingebracht. Men weet niet, dat men liegt. De ware oorzaken zijn verborgen en men komt met de schijnbare oorzaken voor den dag. Soms maken die schijnbare oorzaken deel uit van de ware oorzaken en dat maakt ze nog eens zoo gevaarlijk. Want men ziet ze aan voor 100 % oorzaken en schuift dus de geheele daad op hun rekening, terwijl ze misschien slechts voor 10 % hebben bijgedragen aan het eindresultaat. Een beetje meer zelfkennis, heeft bij mij tengevolge gehad, dat ik zooveel mogelijk bindende beloften tracht te vermijden en iedere rechtvaardiging van eigen daden met wantrouwen aanzie.

Uitgaande van de hypothese, dat alle menschen in wezen wel eender zullen zijn en de verschillen dus **gradueel**, niet substantieel, zijn, kom ik ertoe ook de **uitspraken der nihilisten slechts onder voorbehoud als de ware oorzaken te aanvaarden**. Dat sommige absoluut niet steekhoudend waren en al de kenteekenen droegen van ter plaatse gefabriceerd te zijn en dat het moeite en tijd kostte ze los te krijgen en bovendien, dat de gedachten van den een een verloskundigen invloed uitoefenden op de gedachten der anderen; daarin zie ik allmaal verschijnselen, die mijn meening bevestigen.

Toch onderschat ik niet de beteekenis van wat hier naar voren werd gebracht en ben den stenograaf zeer dankbaar voor het vastleggen van de geuite beweringen.

Maar het gesproken woord, als het niet reeds lang en zorgvuldig van te voren overwogen was, verkrijgt op papier een heel ander aanzien en als men de schitterende redevoeringen van groote oratoren op schrift zag, dan zou men... lachen. Lachen om de nonsens, die blijkbaar uitgekraamd en toen toch goedwillig geslikt werd door de gretig toelisterende menigte. Ik kan het stenografisch verslag niet behandelen als een wiskundesom. Er bleef niets van heel en ik zou geen greintje overhouden. Een treurig resultaat voor een met zooveel geestdrift ondernomen beweging. Dus „cum grano salis” en zelfs met heel veel zout, niet maar met één korreltje. We moeten bij alles voorop stellen, dat men er niet lang over nagedacht had, alvorens de vergadering bij te wonen en dat niemand of bijna niemand (t laatste slechts voor de securiteit erbij gevoegd) zich vooraf helder bewust had gemaakt, wat hij zeggen zou.

Genoemd werden de volgende bezwaren:

I. De **financiële** toestand van vele ouders laat niet toe, dat de studenten hun studietijd anders opvatten, dan als een overgangstijdperk, dat zoo snel mogelijk doorlopen moet worden. Het vereenigingsleven zal directe financiële bezwaren meebrengen door de contributies etc. en indirecte in den vorm van tijdsverlies. Beide zijn voor velen ontoelaatbaar. (v. W.).

II. Sommigen kiezen, als ze dan toch ergens lid van worden, liever een religieuze vereeniging. Ook die eischen een deel van den tijd op en maken, dat het beschikbaar tijdsaldo voor de gezelligheidsvereenigingen nog kleiner wordt. (v. W.).

III. Wie in het begin van zijn studietijd niet een beslissing heeft genomen ten gunste van Corps of Bond zal het naderhand niet licht doen, want op hem zijn de oogen gericht van honderden medestudenten en welke keuze hij ook doet, steeds zal een deel onbevredigd zijn en de verhouding der beide vereenigingen is nog niet zóó, of men wordt na brandmerking zelfs op straat nageschreeuwd. Dit schrikt de meerdere-jaars af om nog op lateren tijd een einde aan hun nihilisme te maken. Alzoo wordt de tweedracht onder de gezelligheidsvereenigingen voor beide een belemmering om zich de sympathie te verwerven van den kant der nihilisten. (... en v. W.).

IV. De spoorstudenten zouden nog méér met andere menschen in aanraking komen, dan de in gezelligheidsverenigingen georiënteerde studenten. Daarom missen zij de behoefte tot aansluiting. (v. A.).

V. Spoorstudenten zijn altijd gehaast. Het tijdsbezwaar geldt voor hen nog sterker dan voor de anderen. (v. A.).

VI. Hij heeft niet de gelegenheid om, als hij lid werd, zijn medeleden zoo goed te leeren kennen, dat hij hen als vertrouwden gaat beschouwen en ertoe zal kunnen komen bij hen zijn hart eens uit te storten. (v. A.).

VII. De botsing van meeningen op de Sociëteit is een fictief voordeel der gezelligheidsverenigingen. Spreker gevoelt zich dan als Vliegende Hollander tusschen twee vrachtauto's. Door die botsingen gaat z.i. het mooie in je jeugd verloren. (...?).

VIII. Door de suggestieve kracht der oudere-jaars zullen de jongeren overdonderd worden. Hun meening zal aan het wankele worden gebracht. (...?).

IX. Een spoorstudent heeft ook zijn club en zijn boom-avonden. Die boomen staan misschien nog wel zoo hoog als de hooggeroemde kroegboomen. Hij heeft dus de Delftenaars niet nodig, hoewel hij het als een gemis voelt, dat zijn contact met hen zoo gering is. (...?).

X. Waarom zijn er in Delft 3 gezelligheidsverenigingen in plaats van één enkele? Dat is een bezwaar! (...?).

XI. De leden van gezelligheidsverenigingen nemen zoo'n houding aan tegenover de nihilisten, alsof zij alles te vertellen hadden en een nihilist een nul is. Die houding is niet te verdedigen maar wel te verklaren. (v. W.).

Dit is het naar voren gebrachte bezwaren materiaal. Wie voelt zijn vingers kriebelen om deze punten eens met de pen onderhanden te nemen?

Maar zou het helpen? Dat is de vraag. Ik geloof het niet. Want dit zijn m.i. niet de oorzaken van het nihilisme.

Die liggen dieper. Heel diep in het hart van iederen nihilist — ik bedoel zijn onderbewustzijn, als ik van „hart” spreek — ligt de grond verborgen, waarom hij zich niet aansloot. Slechts bij weinigen is het 't financiële bezwaar en nog anderen hebben persoonlijke bezwaren. Doch deze zijn beide overwinbaar voor wie er iets tegenover stelt.

Dat „iets” ontbreekt. .... *)

H. VAN TONGEREN.

*) Misschien kom ik hier later te gelegener tijd op terug.

OPEN BRIEF AAN DEN HEER Ir. JAN GRATAMA,
naar aanleiding van diens lezing voor „Practische Studie”, op
20 April j.l.

Geachte heer Gratama.

Veroorloof mij, naar aanleiding van de zeer interessante rede, die U verleden Vrijdag voor „Practische Studie” hield, enkele opmerkingen te maken, waartoe op den avond zelf geen gelegenheid was.

U hebt in het begin van de lezing terecht betoogd, dat bij het beoordeelen van een kunstwerk slechts het gevoel, niet het verstand, te werk dient te gaan. In verband hiermede heeft U bij de bespreking van het inwendige van den tempel te Dendera (Egypte) erop gewezen, dat de driedubbele rij zuilen als tusschensteunpunten voor de balken wel wat overbodig aandoen, maar indien men van het begrip, dat de zuil alleen een dragende functie heeft, afziet, en den geheelen bouw slechts aesthetisch, dus met het gevoel beschouwt, het inwendige een aangrijpenden; mystieken indruk maakt, waarbij de zuilen wel degelijk een belangrijke rol vervullen.

Doch als wij een dergelijke beoordeeling bij een Egyptisch gebouw doen gelden, waarom moeten wij bij een Renaissance kunstwerk dan een andere, namelijk de verstandelijke, zienswijze huldigen? Gij hebt gelijk, dat bij de bibliotheek van S. Marco te Venetië de zuilen, ook al vertoonen zij door de zwelling der schacht een dragend karakter, slechts een ondergeschikten dienst vervullen, daar de druk voornamelijk door de boogstellingen overgebracht wordt. Maar daarom behoeven wij toch niet het gebouw als kunstwerk, evenmin als den tempel te Dendera, af te keuren?

De Egyptische bouwkunst is mij slechts uit foto's bekend, maar door het zien van goede afbeeldingen, en vooral door zulk een geestdriftige beschrijving, zooals U onlangs over dit onderwerp gegeven heeft, kreeg ik wel een zeer sterken indruk van het schoone en machtige in dezen stijl.

Hetgeen echter in de werkelijkheid van de Libreria uitgaat, kan ik beter beoordeelen, daar ik nooit vergeten zal den indruk, dien Sansovino's meesterwerk verleden zomer, toen ik eenige dagen in Venetië was, op mij maakte. Als ik 's ochtends van mijn hotel op de Riva dei Schiavoni kwam, en het wit marmereen gebouw met zijn prachtige licht- en schaduwwerking daar voor mij zag liggen, dan kwam ik steeds weer onder de groote bekoring van het werk, waartoe de rijk bewerkte onderdeelen

als de zuil- en boogstellingen, het heerlijke fries met de door „putti's” gedragen bloemenslingers, de balustrade met beelden en obeliskken, niet het minst bijdroegen. Hoe harmonieerde het gebouw niet met het diepe blauw van den hemel, de schittering van de door de zon beschenen lagune, zoodat het geheel op ons een diepe schoonheidsontroering teweeg bracht, welke onze kracht te verhoogen scheen.

Het is waar, dat de Egyptische architectuur met haar ernstig karakter bij de bouwkunst van onzen, helaas niet al te vroolijken, tijd meer aansluit dan de van hoog opgevoerde levensvreugde getuigende monumenten der Italiaansche Renaissance. Maar niettegenstaande dat, moeten wij bij het vormen van een oordeel over een Renaissance gebouw elk vooroordeel op zij zetten, als wij niet tegenover de kunstenaars uit dat tijdperk onrechtvaardig willen zijn.

Thans zou ik nog een tweede opmerking in verband met Uw lezing willen maken.

Het is waarschijnlijk, dat er Vrijdagavond met mij meerdere geweest zullen zijn, die bij de beschouwingen over het Amsterdamsche beursgebouw niet geheel met Uw opvatting meegingen, die het Berlage niet kwalijk nemen, dat zijn Beurs het mystieke karakter van een Egyptischen tempel (uit den aard der zaak!) mist, die ook door wat U „al te zakelijk” noemt, ontroerd worden.

In ieder geval zijn wij U, Mijnheer Gratama, zeer erkentelijk voor de lezing, die ons door het enthousiasme, waarmede zij gehouden is, meeegesleept heeft, ook al konden wij ons dan ook niet in elk opzicht met Uw woorden vereenigen.

Met de meeste hoogachting,

O. REICH, Bouwk. Stud.

GEDACHTEN EN GEDICHTEN.

VLEIGTOCHT ROTTERDAM—AMSTERDAM

IN DE H. N. A. B. G. DER K. L. M.

Reeds in mijn prille jeugd, toen 'k tot m'n groote ontsteltenis een tweedekker de lucht zag ingaan, kwam de wensch bij me op, te gaan vliegen.

Vliegen scheen toentertijd gelijk te staan met zelfmoord, dus begroef 'k m'n sterke zweefneiging bij andere, niet te verwezenlijken ideeën. Maar toen een dezer dagen de luchtpost, aange naam snorrend over de stad vloog, verrees mijn oude vlieg-wensch met ongekende kracht uit zijn graf, en 'k nam me voor zoo gauw mogelijk den luchtdoop te ondergaan.

M'n huisgenooten werden met het plan in kennis gesteld, en wel moeten m'n woorden de juiste indruk hebben gegeven van de onwrikbare vastheid van m'n voornemen, want men gaf, hoewel aarzelend, toestemming. En na een teeder afscheid van m'n moeder, die zucht, m'n broer, die vaderlijk glimlacht en m'n juichend zusje, ga 'k op weg, na-gesnikt door Betje, die me al niet meer tot de levenden rekent.

M'n vader brengt me weg, ook hij schijnt blij te zullen zijn als 'k veilig in Amsterdam, m'n vliegdoel, ben aangeland. Om 't vliegveld aan de Waalhaven te bereiken, moeten we dwars door de Rotterdamsche drukte heen. 't Is opmerkelijk hoe alles door elkaar krioelt, schreeuwt, en vooruit tracht te komen.

Er is beslist veel plaats te kort, en 't is onbegrijpelijk, dat, waar er zooveel lucht is, men niet eerder vlieg machines heeft uitgevonden en getracht heeft het verkeer meer hemelwaarts te verleggen.

Een bootje brengt ons naar de Waalhaven, op 't dek is 't heel wat prettiger en frisseher dan in de stad. Reeds water leent zich beter tot vervoer dan aarde, dit schijnt er wel haast op te wijzen, dat lucht het aangewezen materiaal is voor den mensch, om zich over voort te bewegen.

't Wordt gelukkig mooi weer. De zon, die den heelen morgen als een vies dubbeltje aan den mistigen hemel heeft gehangen, is zoo welwillend geweest, eenige kracht bij te zetten en de nevels te verjagen, zoodat het schitterend weer is, als 't bootje aan legt. Nog een half uurtje wandelen, en we betreden het vliegveld, alwaar m'n vaders aandacht direct onaangenaam geboeid wordt door een klein hospitaaltje.

Na ons bij de directie gemeld te hebben, gaan we op 't terrasje van 't aardig hotelletje zitten kijken naar de neerdalende en opzwevende reuzenvogels, en 'k kan me nog niet voorstellen dat 'k zoo dadelijk de lucht zal ingaan.

Plots een lange kreet van de sirene, men zoekt met kijkers de lucht af, een gonzende stip nadert, groeit en groeit, daalt al cirkelend neer, rolt nog een eind voort, staat stil. 't Is 't toestel uit Londen, dat naar Amsterdam vertrekt.

De passagiers stappen uit, en de bagage, waaronder een doos tijlpende kuikens, wordt uitgeladen. De post wordt ingeladen, en ook een mandje met een angstig gillende kat.

De piloot wandelt in zijn bruine overall naast het toestel, dat als een reuze meikever op 't gras ligt. Hij beweert dat 't een uitgezochte vlieg dag is, wat we natuurlijk allen prettig vinden. De zee is niet te zien, als we naar Amsterdam gaan, 't geen me erg spijt, daar 'k Scheveningen met pier zoo graag eens had gezien zooals het op luchtfoto's is, zoo iets als een koekepan in een waschtobbe.

'k Stijg al vast in. Drie makkelijke rieten stoelen naast elkaar, aan weerskanten glas, voor en achter bagage, waaronder de gillende kat.

'k Ga zitten. 't Heeft veel weg van een auto. Een bediende steekt zijn hoofd naar binnen, en legt uit dat de geel geschilderde plek aan de zoldering aangeeft, dat we daar het doek open moeten scheuren, als we in 't water mochten vallen, en op een vleugel van de machine wenschen plaats te nemen.

Verder een kastje met waterkruik, drinkbekers, en een rekje met drie aluminium pannetjes.

Op mijn vraag of er gelegenheid tot lunchen bestaat, antwoordt hij medelijdend dat de pannetjes noodzakelijke toestellen zijn voor zeezieke reizigers.

Verder is er nog een kaart van Nederland, waar de vliegrichting op staat aangegeven, en een bordje met waarschuwingen en de vraag om aan kennissen te vertellen, hoe je hebt gevlogen.

'k Ga weer uit de kajuit. 't Is toch een klein dingetje, zoo'n vliegtuig. 'k heb nog steeds geen idee dat 'k nu werkelijk daarmee zal opstijgen.

M'n vader bekijkt het zeildoek; zoo moet eens wijlen m'n betovergrootvader hebben gekeken, toen mijne overgrootmoeder de veilige trekschuit voor een trein verwisselde.

De piloot komt aangewandeld. Passagiers instappen, twee Engelschen komen er nog bij. Portier gesloten.

Plotseling, met oorverdoovend geraas, begint de motor te werken, langzaam rolt de machine vooruit, tot aan het eind van 't veld. Daar draait hij om, motor staat stil, knecht helpt de vleugels omgooien.

We staan tegen den wind in, de vleugels bewegen even — 't is of alles adem schept — plotseling dondert de motor weer, we schieten pijlsnel vooruit — weg schiet de grond — we stijgen... o goden, we stijgen... kleine poppetjes worden de menschen — 't is of een reuze-hand op m'n hoofd drukt — nu zijn we zeker op de goede hoogte, die druk is weg.

Klein, als een bouwdoos, ligt Rotterdam onder ons, heel langzaam glijden we voort, 't is verrukkelijk, je weet niet waar je heen zult kijken.

Niets dan weiden beneden, allemaal groene lapjes, met smalle slootstreepjes er om, als of godenkinderen zich geoefend hebben in rechte lijnen trekken. De wegen liggen als witte lijntjes door 't land, langzaam bewegen er zich kleine figuurtjes op voort. 't Is haast of we zelf stil liggen, want ofschoon je met een vaart van 120 K.M. vooruit schiet, zie je door de groote hoogte maar heel langzaam alles onder je doortrekken. Nu komt er weer een stadje met lilliput huisjes, je hebt zin om, even met een vinger, een paar afgedwaalde buitenwijken bij de rest te schuiven. De kerk lijkt heel fijn, met z'n spits puntje. Heeft 't wel veel zin om de torens zoo hoog te maken? Reeds op 800 meter hoogte verliezen ze al hun indrukwekkendheid, en lijken aardig speelgoed. De ketels van de gasfabriek zijn net een paar kleine hoedendozen, stevig met koordjes er om heen.

Nu komen weer de slooten, met weiden er in. Nederland is toch ontzettend waterrijk, je beséft het nergens beter dan in een vliegtuig. De eenige juiste methode om kinderen een goed overzicht van de kaart te geven, is, dunkt me, dat een onderwijzer met z'n klas gaat vliegen.

Aan een riviértje zijn een paar fabriekjes terecht gekomen; de schoorsteentjes zijn net roode potloodjes, door een kind in den grond gestoken.

Weer weiden, slooten en wegjes. 'k Zie de menschen naar boven kijken.

Langzaam zweven we verder; met een vriendelijk-welwillend gevoel bekijk 'k de aarde, kleine boerderijtjes, waar 't ploegen een leuk spelletje lijkt, en de stadjes met hun grappig gekriewel, de riviértjes, waar rookende schuitjes, met stroo geladen, over varen, als borstelige, in 't water gevallen rupsen. En je ziet hoe de kleine lucifersdoozige wagentjes met torachtige paardjes er

voor heele omwegen maken over de lintachtige wegjes om een klein vijvertje en een kropsla-achtig boschje te ontwijken, en je denkt aan mieren, die ook een heelen omweg maken als je een steentje in hun weg legt.

'k Voel me mijlen van dat alles verwijderd, 'k kan me niet indenken, dat 'k me een paar minuten geleden daar nog zoo thuis voelde.

Rondom me heen is niets dan wijde zonnige lucht, met wolkige verten.

'k Heb een gevoel of we straks een paar werelddollen zullen zien zweven, of je daar weer zoo iets zien zult als nu beneden ons, een beetje anders, maar toch erg lief en klein.

Het is beslist een verheven gevoel, een gevoel om over een massa dingen welwillend te glimlachen. Een scheldpartij in een vliegtuig lijkt me haast een onmogelijkheid.

Mocht ooit soms eens in de toekomst een Bondsman zich de gal voelen overloopen bij de gedachte aan 't een of ander Corpslid, en vice-versa, dan raad 'k ze aan, niet om in woede vulpenen leeg te maken op lange vellen papier, maar eens kalmpjes samen te gaan vliegen; 't resultaat zou wonderbaarlijk zijn.

O, daar zie 'k een spoorwegje, een rookpuffend treintje trekt moeizaam een rijtje doosjes voort; als m'n neefje naast me zat, zou hij z'n handje uitsteken en het om willen keeren om de draaiende wieltes te zien.

Een eindje verder een keurig klein huisje, met een cirkelrond vijvertje er achter, en in den grond, ja, wat steekt er toch in den grond, 't lijken wel houten schermpjes, 'k kijk, en kijk, en als we een eind verder zijn, zie 'k het meer van opzij: 't is een kerkhof, en 't is eventjes zielig, dat vierkante hapje grond met de schermpjes, waar de poppetjes onder moeten liggen.

Een eindje verder weer een kerkje, aardig, met z'n klein torentje, net een kunstig gebakje, en 't lijkt je onmogelijk dat er nog een plaats in 't land is waar men zich de hersens breekt, om op een waardige wijze zoo'n torenspitsje te bereiken.

Nu komt er een wat grootere stad, 'k wijs er naar, en kijk naar mijn buurman. Hij zet zich in postuur, 'k zie dat hij zoo hard schreeuwt als mogelijk is, en flauw hoor 'k boven 't geraas van de machine uit: „Alphen aan den Rijn.”

En maar steeds meer weiden, weiden.

Opeens zie 'k een groot veld, een lage, breede schuur er op — wat gebeurt er, we gaan heelemaal scheef — ach hemel, we dalen al — 't lijkt of je van je stoel wordt opgelicht — 'k zie de reuzeschaduw van 't toestel op den grond — weer wat stijgen — de zware druk weer op je hoofd — weer met 'n reuzecirkel naar beneden — de grond vliegt naar je toe, 't is of je nu pas echt zweeft — o stuurman pas toch op, we komen in een aardappelveld — dat gaat in de sloot, 'k kijk al naar de gele plek boven m'n hoofd — plotseling een bons — voortgehoos over het ongelijke terrein van Schiphol — we rijden de hangar binnen.

De bagagekat gilt met lange uithalen z'n angst uit, 't portier wordt geopend, uitstappen — we zijn weer menschen. —

P.S. Gehoor gevende aan den wensch van de directie der K.L.M. om aan zooveel mogelijk bekenden de prettige onderzending van een vliegtuigtje mede te deelen, meen 'k dat het mijn heilige plicht is bovenstaand verslag in het D.S.W. te plaatsen, verklarend dat van alle vehikels waarin 'k in 2 uur tijds vervoerd werd, te weten: trein, tram, boot, vliegtuig en auto, het luchtschip m'n bijzondere voorkeur heeft, en tevens u allen, voor zoover nog geen omhooggestegenen van het aardsche slijk, aan te raden om, liever dan uw dagen te slijten in Delfia en Luxor, of u 's avonds noodeloos te vermoeien met 't opzoeken der residentie, te gaan vliegen, deze verhevenste aller sporten te gaan beoefenen, om aldus in een half uur de zuivere essentie van allerlei genoegens en ontroeringen, tot één ware godendrank vermengd, te genieten.

Chioggia.

(Zie vervolg Tweede Blad).

ADVERTENTIËN.

D. R. B. (9)

HUGO DE GROOTPLEIN 19.

Het maken, inkten, afwerken en calqueeren van alle soorten teekeningen, w.t., w.b., b.k., wissels enz.

1 × 1,5 max. 20. 1 × 0,75 max. 15.

AFWERKING NET.

DISCREET.

Het adres voor
**AMATEUR-
FOTOGRAFEN**

(Gratis onderricht). (10)

WINNEN-RECORDS.

ZOO JUIST VERSCHENEN: (10)

SCHITTERENDE OPNAMEN, gespeeld door het Concert-Ensemble van leden van het Amsterdamsche Concertgebouw-Orkest.

Alléén te verkrijgen bij **L. RAAR**, Binnenwatersloot 20-22, Delft. - Telefoon 678.

DEGELIJKE DINERS

van af f 1,—.

Gelegenheid tot gebruiken van Diners en Nassi Goring, minstens 4 personen, daags te voren opgeven.

CHR. F. RÜTER,

OUDE DELFT 120.

TWEEDE BLAD

BEHOORENDE BIJ HET DELFTSCH STUDENTEN
WEEKBLAD VAN DONDERDAG 26 APRIL 1923.

DE VIERING VAN HET XVe LUSTRUM.

Donderdag 19 April is op de Corpsvergadering het plan tot viering van het XVe Lustrum met Spel-Teirlinck aangenomen met $\frac{2}{3}$ van het aantal stemmen. Door de meer nauwkeurige uitwerking van de begroting is een zuiverder beeld verkregen van de financiële offers, welke deze viering van de Corpsleden vraagt. Zooveel mogelijk is zorg gedragen dat de tijd, verlopen na de vorige beslissing, voor de voorbereiding van het spel niet verloren is gegaan. Zoo zijn verschillende personen en lichamen, welke medewerking noodig is, reeds enkele weken geleden gepolst en daarna officieel aangezocht, hun toestemming te verlenen. De heeren Teirlinck en Verkade deelden de Feestcommissie mede, dat nog voldoende tijd van voorbereiding beschikbaar is. Het Corps heeft gunstig over het Plan beslist; het Spel zal worden uitgevoerd.

De H.H. L. C. Kalff, B. D. H. Tellegen, J. A. van Laer, J. A. G. van der Steur hebben zitting genomen in een Commissie van bijstand, speciaal voor het Spel Teirlinck. Zij zullen de F.C. van advies dienen bij de regeling der werkzaamheden, welke geheel in handen der F.C. blijven.

In de Zaterdag 21 April gehouden bijeenkomst van Reunie-commissarissen is het Plan-Teirlinck zeer gunstig ontvangen.

Van de Kerkvoogdij is officieel toestemming binnen gekomen.

Het timmerwerk op de Markt is gegund aan J. Naaktgeboren, aannemer alhier.

De vlaggen zijn in bestelling gegeven aan de firma Brandt in Den Haag.

Tenslotte wijzen wij op de lijsten voor vrijwillige bijdragen en medespelers, die in de voorzaal der S.P. liggen ter verdere aanvulling.

F. B. SIMON VAN LEEUWEN,
Secretaris F.C.

Door de Feestcommissie wordt een prijsvraag uitgeschreven voor een Feestmarsch ter gelegenheid van het XVe Lustrum van het D. S. C.

Reglement:

- Art. 1. Alleen zij, die lid, of oud-lid zijn van het D. S. C. zullen aan de beantwoording mogen deelnemen.
- Art. 2. De compositie's zullen 2-handig voor piano gezet moeten zijn. Motieven van het Iō Vivat, Delftsch Studentenlied en het Phoenix-lied zullen er in mogen worden verwerkt.
- Art. 3. De compositie's moeten onder motto, onder bijvoeging van een in couvert gesloten naamkaartje worden ingezonden aan de Feestcommissie (adres Soc. Phoenix, Delft). Zij worden vóór 10 Mei 1923 ingewacht. Na dien datum ingezonden compositie's zullen niet meer ter beoordeeling in aanmerking komen.
- Art. 4. De Jury bestaat uit de heeren Dr. P. van Anrooy, Joh. Wagenaar en L. Ruygrok.
- Art. 5. De Feestcommissie looft een medaille uit voor de beste compositie.
- Art. 6. De compositie's blijven eigendom van de Feestcommissie, die het recht verkrijgt deze te publiceeren en te doen uitvoeren, eventueel na omzetting voor orkest.
- Art. 7. De Feestcommissie verstrekt alle nadere inlichtingen.

UIT HET PAK VAN SJAALMAN.

COLLEGES, BOEKEN EN REPETITOREN.

Er zijn precies zeven manieren, waarop men aan een universiteit zich kan voorbereiden tot de examens, maar er zijn maar drie manieren, waarop men aan een universiteit kan studeeren. Het bewijs hiervan kan als volgt geleverd worden.

De studiebronnen van de hoogeschool zijn:

1. de colleges (of de hoogleraren).
2. de studiewerken.

Hieruit volgen de drie methoden van studeeren t.w.:

1. uitsluitend door colleges en uit dictaten;
2. uitsluitend door studiewerken;
3. door colleges en m.b.v. studiewerken samen.

No. 3 is algemeener dan No. 1 en No. 2, maar toch komen de eerste twee categorieën wel degelijk voor. Ik ken mensen, die zóó trouw college liepen, dat zij een volledig stel dictaten bezaten en boeken bij de studie konden ontberen. Dat was tevens het goedkoopste, want de weelde van een dure Klopper of Brouwer b.v. konden zij zich niet veroorloven. Tot de tweede categorie behoor ik zelf sinds eenige jaren. Ik beeld mij echter niet in, hierin unicum te zijn; vermoedelijk zijn er meer, die het collegelooopen geheel hebben laten varen, wegens de bezwaren, die eraan verbonden zijn.

Men kan 1 en 2 opvatten als de grenzen van 3. Technologen en metallografen gebruiken dikwijls diagrammen, waarvan de obscis van 0 % tot 100 % loopt en de mengverhouding aangeeft van twee stoffen. No. 3 omvat alle personen, die hun kennis voor p % putten uit de colleges en voor (100 - p) % uit studiewerken. Wordt p gelijk 0, dan heeft men geval 1 en voor p = 100 gaat No. 3 over in geval 2.

Het is een heel heterogene groep, doordat de p heel sterk varieert; er zijn er met zoo'n kleine p, dat men ze gevoegelijk tot groep 1 zou kunnen rekenen, maar ook bij wie de p tot de 100 nadert en die dus practisch gelijk te stellen zijn aan de groep-2-menschen.

Na deze inleiding wil ik de 3 groepen aan een nadere beschouwing onderwerpen, die natuurlijk subjectief is. Wie bezwaren heeft tegen subjectieve beschouwingen, leze eerst Nietzsche erop na.

De EERSTE methode heeft voor, dat men precies weet, wat er behandeld is en dus beter de stof voor het examen kent, dan de boekenmenschen. Deze laatste zullen allicht in sommige opzichten te veel en in andere opzichten weer te weinig doen. Zij hebben slechts wat aan het deel, dat gemeenschappelijk is aan de voor het examen vereischte en de door hen verworvene kennis, terwijl de collegianten het strikt noodige weten en al hun kennis dus productief is.

Bovendien is in het geregeld voortschrijden der colleges een prikkel gelegen om ook geregeld te arbeiden, teneinde gelijken tred te houden. Die prikkel mist de vrijheidlievende boekenman. Velen vinden dat het gesproken woord beter opgenomen wordt en ook beter blijft hangen, dan het doode letterschrift der boeken.

Ten vierde en ten slotte wordt nog als voordeel genoemd, dat sommige professoren heel graag zien, dat men trouw college loopt en dat bij het examen in aanmerking nemen. In hoeverre dit juist is, weet ik niet. Zeer zeker is het niet in die mate het geval als deze klein-denkende menschen wel meenen, want ten eerste moet het toch onverschillig zijn hoe de examinandus aan de noodige kennis is gekomen, mits hij ze maar bezit, en ten tweede beduidt het wegblijven van een college nog niet de minachting ervan, evenmin als het komen een waarde-oordeel inhoudt.

Hiermee zijn, meen ik, de voordeelen van het collegelooopen uitgeput. Daarom ga ik over tot de TWEEDE methode van studeeren, n.l. die met behulp van studiewerken. Deze heeft voordeelen, die ik heel hoog schat.

Het lesrooster wijst de professor aan, bij wie men college moet loopen en van keuze is natuurlijk geen sprake. Daarentegen kan de boekenwurm al direct uit tientallen, soms uit honderdtallen kiezen. Zijn „professor”, die ook heel dikwijls een professor is zonder aanhalingsteekens, behoeft niet in Delft te resideeren. Hij kan kiezen uit alle binnen- en buitenlandsche autoriteiten en hij behoeft zoomin verstoppen te blijven van het onderricht van een Föppl, omdat deze een Duitscher is, als van dat van een John Perry als Engelschman. Ook de Franschen Planat of Dechamps behoeven hem niet vreemd te blijven. Die keuze maakt, dat hij diegene tot leidsman mag benoemen, die het meeste tot hem spreekt.

Kiest hij niet één, maar meerdere meesters in het vak, dan heeft hij het voordeel van de veelzijdigheid en de mogelijkheid eenzelfde probleem van verschillende kanten te leeren beschouwen en aanvatten. Hij kan dan ook zijn eigen meening opbouwen uit die der anderen, en hoewel deze weg een weinig — soms meer dan een weinig — langzamer is, is zij toch beter, daar ze meer levende kennis kweekt in de plaats van doode aangeleerde wetenschap. Wiens eenig doel is zoo snel mogelijk examen te doen, hij houde zich aan Goethe's raad:

Am besten ist's auch hier, wenn ihr nur einen hört
Und auf des Meisters Worte schwört.
Im ganzen — haltet euch an Worte!
Dann geht ihr durch die sichere Porte
Zum Tempel der Gewisheit ein. (Faust I)

Ten derde heeft een boek als leermeester het voordeel, dat hij alleen tot je spreekt als je in de stemming bent en vanzelf ophoudt als je hem vervelend begint te vinden of om een andere reden het nuttig effect van de voordracht gaat dalen. Met een uiterst verwonderlijke fijngevoeligheid weet het boek de tijden van komen en van gaan te kiezen. Begin je suf te worden; welnu, het boek houdt er rekening mee en eindigt zijn oraties; heb je eens een heel heldere bui, dan heeft hij er geen bezwaar tegen tweemaal, ja zelfs driemaal zooveel te vertellen als gewoonlijk. Maar als een professor in het vuur van zijn rede den tijd uit het oog verliest, dan richten zich honderd angstige oogen naar de klok, zoodat de goede man zijn fout wel moet bemerken en onder excuus plotseling moet afbreken. Dat is jammer, want soms komt men er juist tegen het eind van het uur „zoo goed in”. Een volgende keer is weer een heele inleiding noodig om het op te halen. Dit voordeel van de elastische duur van den studietijd bij een boek is werkelijk van groot belang. Wie veel van afwisseling houdt, mag misschien blij zijn elk uur iets anders te krijgen, maar ik houd het toch maar liever met een grootere wisselperiode en soms acht ik 3—4 uur achtereen,

aan hetzelfde vak besteed, volstrekt niet te lang. De concentratie kan erdoor toenemen.

Ten vierde heeft men het tempo geheel in zijn macht. De gedeelten, die men gemakkelijk vindt, gaat men vlug, de moeilijke gedeelten langzaam door. Stuit men op een onduidelijke plaats, dan kan men net zooveel malen de laatste zinnen overlezen als men wil en er langer vertoeven. Op een college gaat de professor echter onherroepelijk door en slechts als hij aan de gezichten bemerkt, dat de meerderheid het niet begrepen heeft, zal hij het laatste herhalen. Bovendien heeft ieder voor een bepaald vak zijn eigen bevattingsvermogen en dus zijn meest geschikte werktempo. Voor den een is het vlugger dan voor den ander en het boek past zich erbij aan, terwijl de professor hoogstens kan probeeren zooveel mogelijk het gemiddelde te benaderen. Hij is dan te langzaam voor de vluggen-van-begrip en te vlug voor de langzamen. De macht over het tempo moest toch feitelijk, als 't kon, berusten bij den leerling en niet bij den docent. Bij het boek kan 't. Hoe meer men afwijkt van het gemiddelde, hoe meer men dit voordeel naar waarde leert schatten.

Ten vijfde is een boek ten allen tijde beschikbaar. Dit brengt op zichzelf alweer twee voordeelen mee, n.l. 1e. de vrijheid van bepaling van den studietijd, en 2e. bereidwilligheid steeds op vragen te antwoorden.

Sommigen studeeren liefst 's morgens vroeg; anderen liever 's avonds laat, nog anderen liefst diep in den nacht. Ik heb van alles geprobeerd en kan de studie tusschen bijv. 12 uur en 4 uur 's nachts niet anders dan roemen. De heele wereld is dan stil, alles slaapt, niemand komt je meer storen, want bezoeken zijn tegen dezen tijd vrijwel uitgesloten. . . . Ook de mattenklopsters hebben dan reeds lang haar stofverplaatsenden arbeid gestaakt en de eenige rustverstoorder is om de 2 uren een politieagent, die de ronde doet en soms bij het zoo laat nog verlichte raam blijft stilstaan om te hooren of er geen onraad bij in 't spel is. Men kan dus volledig zijn aandacht bij het werk bepalen.

Natuurlijk heeft de dag van zoo'n nachtpit geen morgen meer en wat voor een ander lunch heet, is bij hem ontbijt. Maar dat is een kwestie van naam, niet een nadeel. Nachtarbeid verdient echter niet onbepaald de voorkeur. M.i. zijn de morgens het beste geschikt voor assimilatieven arbeid, dus de opnemende werkzaamheid van het leeren bijv.; de nachten daarentegen voor produceerenden arbeid. Wie een proefschrift gaat schrijven voor zijn doctoraal, kan dus het beste 's morgens bronnenstudie plegen en 's nachts of 's avonds eigen ideeën neerschrijven. Voor een examen werkt men hoofdzakelijk 's morgens; voor zijn plezier hoofdzakelijk 's nachts.

Het steeds bereid zijn van een boek om op vragen te antwoorden is ook een groot voordeel. Hebt u wel eens een prof. om 3 uur 's nachts uit zijn bed gehaald, omdat u iets weten wilde? Ik wel. Meer dan eens zelfs.

Ook wel Delftsche professoren.

Doch alleen diegene, die boeken hadden geschreven.

Gewoonlijk zijn professoren in boekvorm veel opofferender en veel inschikkelijker dan wanneer ze op twee beenen rondloopen. Ik had dat feitelijk wel als zesde voordeel kunnen noemen, maar ik maak geen jacht op punten.

Toch wil ik van deze belangrijke uitspraak nog een voorbeeld geven.

Gij hebt u pas verloofd, of gij zijt van plan het te doen. In zulke kritieke tijden kunt ge uw aandacht niet bij de voordracht houden, hoe belangwekkend deze ook zijn moge. Uw hersenen

schijnen 't verband te kennen tusschen een Cremona-diagram en uw meisje, ook dan, wanneer ze niet Cecilia, Celine, Celestina of Cleopatra heet. De professor bemerkt het aan uw afwezigheid van aandacht, aan uw in de verte als wezenloos turende blik. . . . en aan wat niet al. En misschien neemt hij het u wel kwalijk. Maar diezelfde professor is in boekvorm toch zóo humaan. Hij begrijpt u. En in stille gelatenheid wacht hij het oogenblik af, tot het u behagen moge weer de sprong van Cleopatra op Cremona te maken. Soms duurt dat maanden. Misschien wel een jaar. . . . Ach, hij begrijpt, dat een verlovingszaak veel belangrijker zaak is, dan een Cremona-diagram en vergeeft het u van harte.

(Wordt vervolgd.)

¹⁾ Deze artikelen houden, — hoewel zij niet in de eerste plaats als zoodanig bedoeld zijn — een bestrijding in van de publicaties van den heer **Ir. J. Oosterbaan**, leeraar aan de militaire academie te Breda, die in „De Ingenieur” zijn opvattingen over de vrije studie als volgt resumeerde:

1. Absolute vrijheid in de studie met slechts verplichting tot het doen van examens geeft te geringe waarborgen voor deugdelijkheid.

2. Totale gebondenheid in de studie, gecombineerd met veel examens, is als systeem overbeladen en onpractisch.

3a. Bestaat verplichting tot het volgen van bepaalde lessen enz., dan vermindert in hooge mate de belangrijkheid der examens.

3b. Moreele dwang tot lesbezoek, enz. als gevolg van het persoonlijk werk der docenten en verlichting van de examens door onder dien dwang ontstane teekeningen (c.q. uitgevoerde opdrachten voor de niet-technische vakken) geven afdoende waarborgen voor een grondige studie.

H. v. T.

TECHNISCHE HOOGESCHOOL.

AFDEELING DER WEG- EN WATERBOUWKUNDE.

De Voorzitter van de Afdeling der Weg- en Waterbouwkunde van de Technische Hoogeschool maakt bekend, dat zij, die wenschen deel te nemen aan het Ingenieurs-examen voor Civiel-ingenieur, dat zal worden afgenomen in Juni 1923, zich hiervoor schriftelijk hebben aan te melden bij den Secretaris der Afdeling, Prof. J. Haringhuizen c.i. vóór den 4 Mei 1923.

Formulieren voor de aanmelding zijn verkrijgbaar in de Technische Boekhandel van J. Waltman Jr. te Delft.

AFDEELING DER SCHEIKUNDIGE TECHNOLOGIE.

De Voorzitter van de Afdeling der Scheikundige Technologie van de Technische Hoogeschool maakt bekend, dat zij, die wenschen deel te nemen aan het Ingenieurs-examen voor Scheikundig Ingenieur, dat zal worden afgenomen in Juni 1923, zich daarvoor schriftelijk moeten aanmelden bij den Secretaris, Prof. Dr. C. J. van Nieuwenburg t., Westvest 24, vóór den 15den Mei.

Formulieren voor de aanmelding zijn verkrijgbaar in de Technische Boekhandel van J. Waltman Jr. te Delft.

CORRESPONDENTIE.

F. B. S. v. L. — We zullen uw opmerking ter harte nemen.

ADVERTENTIËN.

JOH. A. LOMMERS (6)

MOLSLAAN 133. ♦♦ TELEFOON 729.

Ook voor uw **Bindwerk** het adres.

F. OOSTERHOFF

≡ **ANTIQUITEITEN** ≡

VOORSTRAAT 43 - DELFT

15

ALLES (10)

wat valt onder de benaming **DRUKWERK** (Naamkaartjes, Vereenigingswerk, Brochures, Dissertaties, Jaarboeken enz.) wordt snel en onberispelijk geleverd door

N.V. VEREEN. DRUKKERIJEN JUDELS & HOOGLAND

Choorstraat 47 ♦ DELFT ♦ Telefoon 247

RUISCH' SPORTHANDEL, Oude Delft 208, Telefoon 737.

TENNIS RACKETS in alle le klasse merken, zooals **I. Z., Doherty, Driva, York, Wimbledon** enz. - Slazenger Tennisballen, Persen, Covers, Schoenen, Pantalons, Shirts.

REPARATIE-INRICHTING VOOR RACKETS. GEHEEL OPNIEUW
 ≡≡≡ **BESPANNEN, ZOO NOODIG IN EEN DAG GEREED.** ≡≡≡

(20)

Agent van **A. VAN TILBURG, Den Haag.**

Roode en witte Roei-Tricots en Broekjes.